

A top-down view of various natural cosmetic ingredients and products arranged on a light blue background. At the top, there are several jars of white cream, a green bar of soap, a pink rose, and green ferns. At the bottom, there are more jars of cream, a bottle of clear liquid, a bottle of yellow liquid, a pine cone, and more greenery and flowers.

JULIANE JÄGER

NATURALNE KOSMETYKI

proste i tanie przepisy

Domowe kremy, mydła i maseczki,
dzięki którym zachowasz zdrową skórę w naturalny sposób

222
przepisy

vital
GWARANCJA ZDROWIA

NATURALNE
KOSMETYKI
proste i tanie przepisy

JULIANE JÄGER

NATURALNE KOSMETYKI

proste i tanie przepisy

Domowe kremy, mydła i maseczki, dzięki którym
zachowasz zdrową skórę w naturalny sposób

222
przepisy

vital
GWARANCJA ZDROWIA

REDAKCJA: Julia Szypulska
SKŁAD: Emilia Dajnowicz
PROJEKT OKŁADKI: Emilia Dajnowicz
TŁUMACZENIE: Marta Lipińska

Wydanie I
Białystok 2023
ISBN 978-83-8272-622-0

Tytuł oryginału: *Naturkosmetik selber machen: 222 geniale Rezepte für DIY Kosmetik inkl. Gesichtsmasken, Salben, Cremes, Seifen, Zahnpasta uvm*

Copyright © 2021 by Eulogia Verlags GmbH

© Copyright for the Polish edition by Wydawnictwo Vital, Białystok 2023
All rights reserved, including the right of reproduction in whole or in part in any form.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Bez uprzedniej pisemnej zgody wydawcy żadna część tej książki nie może być powielana w jakimkolwiek procesie mechanicznym, fotograficznym lub elektronicznym ani w formie nagrania fonograficznego. Nie może też być przechowywana w systemie wyszukiwania, przesyłana lub w inny sposób kopiowana do użytku publicznego lub prywatnego – w inny sposób niż „dozwolony użytek” obejmujący krótkie cytaty zawarte w artykułach i recenzjach.

Książka ta zawiera porady i informacje odnoszące się do opieki zdrowotnej. Nie powinny one jednak zastępować porady lekarza ani dietetyka. Jeśli podejrzewasz u siebie problemy zdrowotne lub wiesz o nich, powinieneś skonsultować się z lekarzem, zanim rozpoczniesz jakikolwiek program poprawy zdrowia czy leczenia. Dłożono wszelkich starań, aby informacje zaprezentowane w tej książce były rzetelne i aktualne podczas daty jej publikacji. Wydawca ani autor nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jakiegokolwiek skutki dla zdrowia, mogące wystąpić w wyniku stosowania zaprezentowanych w książce metod.

15-762 Białystok
ul. Antoniuk Fabr. 55/24
85 662 92 67 – redakcja
85 654 78 06 – sekretariat
85 653 13 03 – dział handlowy – hurt
85 654 78 35 – www.vitalni24.pl – detal
strona wydawnictwa: www.wydawnictwovital.pl
Więcej informacji znajdziesz na portalu www.odzywianie24.pl

PRINTED IN POLAND

SPIS TREŚCI

Przedmowa	17
------------------------	-----------

KOSMETYKI NATURALNE – ZDROWY STYL

ŻYCIA	21
Wiedząc, co jest w środku	26
Powrót do naturalności	31
Historia kosmetyków – powrót do korzeni	32
Kosmetyki naturalne – wolne od testów na zwierzętach	41

NARZĘDZIA PRACY W KOSMETYCE

NATURALNEJ	45
Podstawowe składniki kosmetyków naturalnych	45
Narzędzia do produkcji kosmetyków naturalnych	51
Higiena	54
Okres ważności	56
Naturalne składniki o właściwościach konserwujących	59
Rozpoznaj przeterminowane kosmetyki naturalne	61

222 przepisy
NA WŁASNE KOSMETYKI NATURALNE

PIEŁĘGNACJA WŁOSÓW	65
Szampony w płynie	66
Szampon rum i piwo z lawendą	66
Szampon rumiankowy	67
Szampon pokrzywowy	68
Szampon cytrusowo-oliwkowy	68
Szampon przeciwłupieżowy z kwiatu lipy	69
Szampon lawendowy z aloesem	70
Szampon z gliną z lawy wulkanicznej	71
Szampon lawendowo-koniakowy	71
Szampon z hibiskusa	72
Szampon z szalwią i rozmarynem	73
Szampony w kostce	74
Szampon brokułowy w kostce	75
Szampon różany w kostce	76
Szampon waniliowo-kakaowy w kostce	77
Szampon rumiankowy w kostce	78
Prosty szampon w kostce z olejem kokosowym	79
Dygresja: Jak często należy myć włosy?	80
Suche szampony	82
Suchy szampon w sprayu	84
Suchy szampon z drzewa cedrowego i rozmarynu	84
Suchy szampon z mąki ryżowej	85
Suchy szampon Healing Earth	86
Odżywki	87
Płukanka z mniszka lekarskiego	87
Odżywka ziołowa	88

Odżywka imbirowo-pomarańczowa (bez spłukiwania)	89
Odżywka z awokado i kokosem	90
Odżywka z miodem i lawendą	91
Octowa płukanka z szalwią	92
Maski do włosów	93
Kokosowa maska do włosów z mango	96
Maska do włosów z mlekiem i twarogiem	96
Maska do włosów z awokado i cytryną	97
Maska do włosów z pomarańczą i szalwią	98
Maska do włosów z orzechów włoskich i migdałów ..	99
Maska do włosów Healing Earth	100
Maseczka do włosów z miodem i imbirem	100
Migdałowo-bananowa kuracja do włosów	101
Tymiankowa maska do włosów	102
Zabieg na włosy z wodą ryżową	103
Stylizacja włosów	104
Pomada do włosów	104
Żel do włosów	105
Aloesowy spray do włosów	105
Spray Beach Waves	106
Naturalny lakier do włosów	107
Leave-In Spray	108
Naturalna koloryzacja włosów	109
Barwa ziołowa	109
Cytryna rozjaśniająca	110
Płukanka nagietkowa	111
Czerwony ziołowy odcień do włosów	112
Przyciemniający ziołowy odcień do włosów	113
Ciemny odcień włosów	114

PIEŁGNACJA SKÓRY: TWARZ	115
Toniki do twarzy	115
Tonik do twarzy z oczaru wirginijskiego z witaminą C	116
Tonik do twarzy z octu jabłkowego	117
Oczyszczająca pianka do twarzy	118
Hydrolat do twarzy	119
Peelingi do twarzy	120
Peeling lawendowy z płatkami owsianymi	120
Grejpfrutowy scrub cukrowy	121
Peeling miodowy z cynamonem	122
Peeling z olejkami z drzewa herbacianego	123
Peeling solny do twarzy	124
Peeling do twarzy z kminkiem	125
Maseczki do twarzy	126
Lawendowa maseczka	126
Maseczka miodowo-ryżowa	127
Maseczka z borówkami	127
Maseczka z awokado i banana	128
Maseczka z miodem i matcha	129
Maseczka bananowo-cynamonowa	129
Maseczka z olejkami z drzewa herbacianego	130
Maseczka błotna mokka	131
Maseczka z węglem aktywnym	132
Maska algowa	133
Kremy do twarzy	134
Krem z masłem shea	134
Krem przeciwzmarszczkowy	135
Migdałowe serum do twarzy	136
Krem nawilżający z dzikiej róży	137

Krem z rokitnika	138
Krem na noc	139
Krem z wiesiołka	140
Krem z mlekiem	141
PIELĘGNACJA SKÓRY: CIAŁO	143
Mydła	143
Mydło miodowe z efektem peelingu	145
Mydło kokosowe z awokado	145
Mydło z dziką różą	146
Mydło pomarańczowe	146
Mydło lawendowe	147
Czarne mydło z popiołem	148
Oliwkowe mydło z rozmarynem	148
Tropikalne mydło kokosowe	149
Mydło w płynie z migdałami	150
Mydło rumiankowe z drzewem herbacianym	151
Mydło kawowo-migdałowe	151
Mydło imbirowo-marchewkowe	152
Mydło waniliowe	153
Świąteczne mydło pomarańczowe z cynamonem	154
Mydło marmurkowe	155
Żele pod prysznic	156
Żel pod prysznic z olejkami migdałowym i z drzewa herbacianego	157
Żel pod prysznic ze świeżą miętą pieprzową	158
Rumiankowy żel pod prysznic z solą morską	158
Cytrynowy żel pod prysznic	159
Żel pod prysznic z granatu z olejkiem migdałowym ..	160
Żel pod prysznic z zielonym jabłkiem	161

Nagietkowy żel pod prysznic z miodem	162
Żel pod prysznic z szalwią	162
Żel pod prysznic z mleczkiem kokosowym	163
Lawendowo-oliwkowy żel pod prysznic	164
Mała dygresja: Jak często powinniśmy brać prysznic?	165
Dodatki do kąpeli	167
Ogórkowa kąpiel z miętą	167
Eteryczna sól do kąpeli	168
Dodatek do piany kąpielowej	169
Himalajska sól do kąpeli	170
Cytrynowa bomba do kąpeli	171
Ziołowe bomby pod prysznic	172
Gorzycowy dodatek do kąpeli	173
Balsamy do ciała	174
Krem nawilżający z mango	175
Cynamonowy balsam do ciała	176
Odświeżający balsam do ciała	177
Balsam z miodem i z oliwą z oliwek	178
Lekki letni balsam do ciała	179
Cytrynowy balsam do ciała	180
Masła do ciała	181
Miętowe masło do ciała z zieloną herbatą	181
Czekoladowe masło do ciała	182
Migdałowe masło do ciała	183
Odżywcze masło do ciała na zimę	183
Różane masło do ciała	184
Pomarańczowe masło do ciała	185
Olejki do masażu	186
Olejek z pestek winogron z grejpfrutem	187

Oliwkowo-arnikowy olejek do masażu	188
Olejek do masażu z bluszczu	189
Olejek jojoba z melisą	190
Olejek do masażu na zimno	191
Rozmarynowy olejek do masażu z mięta	192
PIELĘGNACJA ZĘBÓW I JAMY USTNEJ	193
Pasty do zębów	194
Pasta do zębów z kurkumą	195
Erytrytolowa pasta do zębów	195
Pasta do zębów z węglem aktywnym	196
Kredowa pasta do zębów	197
Pasta do zębów z szałwii	198
Cytrynowa pasta do zębów	199
Płyny do płukania jamy ustnej	200
Płyn do płukania z oregano	200
Płyn do płukania z zieloną herbatą	201
Płyn do płukania z solą morską	201
Łagodny rumiankowy płyn do płukania	202
PRODUKTY DO GOLENIA I DEPILACJI	203
Krem do golenia z olejkiem z drzewa herbacianego	203
Nawilżający krem do golenia	204
Migdałowy krem do golenia	205
Aloesowa pianka do golenia	206
Podstawowy przepis na mydło do golenia	207
Mydło do golenia z miodem i piwem	208
Odżywczy olejek do golenia	209
Wosk cukrowy	210

Żel do golenia	211
Krem do golenia na szybko	212
PIELĘGNACJA DŁONI	213
Kremy do rąk	213
Krem do rąk z pomarańczą	213
Krem do rąk z masłem shea	214
Ziołowy krem do rąk	215
Miodowy krem do rąk	216
Krem do rąk z granatem	216
Różany krem do rąk na szybko	217
Peelingi do rąk	218
Oczyszczający peeling do rąk	218
Peeling do rąk z soli morskiej	218
Kawowy peeling	219
Cytrynowy scrub cukrowy	220
Truskawkowy peeling do rąk	221
Pielęgnacja paznokci	222
Miodowy krem do skórek	222
Olejek do paznokci z cytrynowym połyskiem	223
Olejek do pielęgnacji paznokci	224
PIELĘGNACJA STÓP	225
Krem do stóp z lawendą	225
Miętowy krem do stóp	226
Maść do stóp z awokado	227
Rozgrzewający krem do stóp	228
Magnezowy peeling do stóp	229
Rumiankowy peeling do stóp	230

Imbirowy peeling do stóp	231
Kąpiel kwiatowa dla stóp	232
Detoksykacyjna kąpiel dla stóp	233
Puder zapachowy	234
DEZODORANTY	235
Dezodorant w sztyfcie z olejkim z drzewa herbacianego	235
Dezodorant w sztyfcie o zapachu pomarańczowym	236
Dezodorant w sztyfcie z lawendą	237
Dezodorant w sztyfcie z szalwią	238
Dezodorant w sztyfcie z olejem jojoba	239
Dezodorant w sprayu z wodą różaną	240
Dezodorant w sprayu z kwiatem lipy	241
Dezodorant w kremie z masłem shea	242
Waniliowy dezodorant w sprayu	243
Kokosowy dezodorant w kremie	244
PERFUMY	245
Perfumy różano-jaśminowe	245
Perfumy z nutami drzewnymi	246
Perfumy lawendowo-cytrynowe	246
Perfumy waniliowe	247
Perfumy lawendowo-cytrynowe	247
Perfumy z bzu	248
Perfumy liliowo-różane	248
Perfumy fiołkowe	249
Perfumy z drzewa sandałowego z migdałami	249
Perfumy w kostce	250

KOSMETYKI DO MAKIJAŻU	251
Błyszczak do ust z masłem shea	251
Truskawkowy błyszczak do ust	252
Naturalny rozświetlacz i korektor	253
Podkład w płynie	254
Puder	255
Cień do powiek	255
Eyeliner	256
Tusz do rzęs	257
Cień do brwi	258
Róż	259
Bronzer	259
Środek do demakijażu	260
MAŚCI LECZNICZE	261
Maść z mniszka lekarskiego	261
Krem miętowy	262
Maść na opryszczkę	263
Serum z witaminą C	264
Maść na mięśnie	265
Maść rumiankowa	266
Maść ze stokrotek	267
Chłodzący balsam do stosowania w czasie przeziębienia/infekcji	268
Maść lawendowa	269
Maść z nagietka	270
OCHRONA PRZECIWSŁONECZNA	271
Kremy do opalania	271
Krem przeciwsłoneczny do twarzy	271

SPIS TREŚCI

Wodoodporny krem do opalania z filtrem SPF	272
Balsam z filtrem przeciwsłonecznym	273
Po słońcu	274
Żel przeciw oparzeniom słonecznym	274
Aloe Vera Aftersun	275
ZAPACHY DO POMIESZCZEŃ	277
Good Morning Room Spray	277
Dyfuzor waniliowo-jaśminowy	278
Odświeżacz powietrza	278
Odświeżacz powietrza cytrynowo-cynamonowy	279
Saszetka o zapachu lawendy	280
Saszetka o zapachu płatków róży	280
Słowo końcowe	281
Zastrzeżenia	283
Słowniczek nieznanymi składników	285

PRZEDMOWA

Produkcja kosmetyków rośnie i rośnie, nie bez powodu – w końcu kto nie chce mieć bielszych zębów, piękniejszej cery czy jedwabistych, lśniących włosów? Jednak niewielu konsumentów bierze pod uwagę, że nowa pasta szoruje nasze zęby chemikaliami i mikroplastikiem – przecież dziewięciu na dziesięciu dentystów polecało w reklamach nową ultrawybielającą pastę! Według statystyk człowiek codziennie używa średnio dziesięciu różnych produktów kosmetycznych do pielęgnacji. Szampon, żel pod prysznic, odżywka, krem do twarzy, pasta do zębów, a nawet lakier do włosów są często częścią codziennej rutyny pielęgnacyjnej, nie wspominając o makijażu. Ale faktem jest, że przeciętny konsument rozciera do 130 różnych toksyn na swojej skórze i włosach, a nawet w ustach, za pomocą swoich dziesięciu produktów kosmetycznych dziennie, i że bardzo niewiele osób zdaje sobie z tego sprawę. Przerażające jest to, że te same toksyny nie pozostają oczywiście na powierzchni naszego ciała, ale mogą być wchłaniane, np. przez skórę, aż do krwiobiegu.

Produkcja opakowań plastikowych kwitnie również w branży kosmetycznej, w końcu to prosty i tani sposób na zapakowanie

poszczególnych produktów i nadanie im ładnego wyglądu. O ile plastikowe słomki i torby foliowe są dziś na szczęście coraz mniej popularne, o tyle ten trend najwyraźniej nie dotarł jeszcze do szamponów, past do zębów i pozostałych produktów. Przemysł kosmetyczny jest więc również źródłem ogromnej góry plastikowych odpadów, które musimy dziś nazywać własnymi. Według *Atlasu tworzyw sztucznych* Fundacji Heinricha Bölla od 1950 roku na świecie wyprodukowano ponad 8,3 miliarda ton tworzyw sztucznych. Opakowanie twojego szamponu, żelu pod prysznic lub mydła w płynie za kilka tygodni stanie się częścią tej ogromnej góry plastiku.

Pójdźmy o krok dalej i przyjrzyjmy się peelingom, pudrom mieniącym się i szminkom. Jak uzyskać ten dodatkowy blask na policzkach lub brokat na ustach? Smutna odpowiedź brzmi: mikroplastik. Według definicji są to plastikowe elementy, które są mniejsze niż pięć milimetrów. Taki mikroplastik może powstać, gdy np. butelka po szamponie wietrzeje i rozpada się. Ale miniplastik jest również celowo używany do wybielania zębów w paście do zębów lub do usuwania martwego naskórka za pomocą peelingu. Nawet jeśli są to „tylko” bardzo małe cząsteczki plastiku, zasięgi mikroplastiku są ogromne! Nie dość, że szkodzi naszemu zdrowiu, to jeszcze trafia w dużych stężeniach do morza, gdzie jest wchłaniany przez ryby, które w końcu znów mogą trafić do naszych żołądków, a więc ma potencjał, by wyrządzić jeszcze więcej szkód. Każdy, kto przyjrzy się bliżej nowoczesnym produktom kosmetycznym i ich wątpliwym składnikom oraz opakowaniom, zazwyczaj automatycznie dochodzi do następującego wniosku: musi być jakiś inny sposób!

Plastik w formie, jaką znamy dzisiaj, jest znany od stosunkowo niedawna, a mianowicie dopiero od 1950 roku. Fakt ten niekoniecznie stawia w lepszym świetle ogromną ilość plastikowych

odpadów na świecie. Pokazuje nam jednak, że przed 1950 rokiem ludzie żyli, nie używając plastiku. Również stosowanie chemii nie jest jeszcze zbyt długo standardem w przemyśle kosmetycznym. Czy zatem w przeszłości ludzie byli nieokrzesani i nie dbali o swój wygląd? Oczywiście, że nie. Ale zamiast mydlić włosy silikonem czy myć zęby plastikiem, używali naturalnych środków pielęgnacyjnych – w skrócie: kosmetyków naturalnych. Ta książka pokazuje, jak od teraz możesz wykreślić wycieczkę do drogerii ze swojej listy rzeczy do zrobienia, bo wszystko, co tam kupisz, możesz też po prostu zrobić sama. Dowiesz się, jak zrobić własny szampon, pastę do zębów i tym podobne produkty bez chemii i plastiku – całkowicie naturalne – i w ten sposób nie tylko chronić środowisko, ale także siebie i swój portfel. Na kolejnych stronach dowiesz się, czym są kosmetyki naturalne i czym różnią się od konwencjonalnych produktów kosmetycznych. Ponadto znajdziesz ponad 200 przepisów i instrukcji na wykonanie własnych kosmetyków naturalnych. Nie musisz być chemikiem ani kosmetyczką, bo tak jak skomplikowanie brzmią składniki na opakowaniu żelu do mycia, tak łatwo jest zrobić własny naturalny kosmetyk w postaci żelu pod prysznic. Pożegnaj się więc z chemią i plastikiem i poczuj się zadbana od stóp do głów w naturalny sposób!

KOSMETYKI NATURALNE – ZDROWY STYL ŻYCIA

*C*zy wiesz, co znajduje się w twoim kremie lub dlaczego twój róż jest taki błyszczący? Może warto, żebyś zajrzała na tył opakowania tych produktów. Ale często nie warto, bo żeby zrozumieć wszystkie specjalistyczne terminy, musielibyśmy ukończyć studia z chemii. Co więc dokładnie wmasowujesz w swoją skórę każdego dnia lub jakich składników używasz do mycia zębów?

Jak już zdążyłaś przeczytać, w składach (w skrócie INCI) produktów kosmetycznych można znaleźć wiele. Są to nie tylko „dobre” substancje, które mają pomóc naszej urodzie, ale często także mikroplastik, silikon, parabeny, substancje zapachowe i wiele innych składników, których normalnie nie nałożylibyśmy na nasze powieki, włosy czy usta. O ile ekologiczny zwrot widać zwłaszcza w żywieniu, gdzie coraz więcej osób decyduje się na zrównoważoną, organiczną i regionalną żywność lub eliminuje z jadłospisu produkty pochodzenia zwierzęcego, o tyle takiego zwrotu nie widać jeszcze w przemyśle kosmetycznym. Tutaj nadal kupujemy plastik, polegamy na egzotycznych składnikach z innych krajów

lub dostarczamy naszym ciałom chemikalia. Jeśli robisz własne mydło lub używasz pasty do zębów domowej roboty, szybko narażasz się na ryzyko otrzymania etykiety „eko”. Pytanie brzmi jednak: czy bycie „eko”, czyli osobą świadomą ekologicznie, jest takie złe?

Poniższe pięć punktów pokaże ci przewagę kosmetyków naturalnych nad tradycyjnymi kosmetykami i udowodni, że nawet za pomocą naturalnych środków możesz osiągnąć promienny uśmiech i zadbane włosy, a tym samym na pierwszy rzut oka nie będziesz postrzegany jako „eko” – nawet jeśli twoje serce bije dla naturalnego stylu życia i ochrony środowiska!

Zaleta numer jeden: kosmetyki naturalne nie szkodzą zdrowiu

Co to było znowu za 130 toksyn, które przeciętny konsument codziennie wciera w swoje ciało poprzez szampon, balsam do ciała i dezodorant? Konsumentom produktów kosmetycznych często trudno jest zrozumieć, co tak naprawdę znajduje się w słoikach i tubkach. Nawet w produktach kosmetycznych dla niemowląt można znaleźć substancje takie jak PEG-i i oleje mineralne, które podejrzewa się o działanie rakotwórcze.

Jeśli więc zamiast tego wybierzesz kosmetyki naturalne, wiesz dokładnie, co podajesz swojemu ciału i skąd pochodzi każdy składnik. Tak jak uważasz na to, co jesz, powinnaś zawsze wiedzieć, co nakładasz lub wcierasz, kiedy „karmisz” swoją skórę i włosy.

Zaletą numer dwa: kosmetyki naturalne nie zanieczyszczają środowiska

Jeśli zajrzysz pod prysznic lub otworzysz szafkę łazienkową, zauważysz, że wiele małych i dużych produktów codziennego użytku jest zwykle zapakowanych w plastik lub metal. To właśnie ten plastik ląduje w żółtym koszu po zużyciu produktu, a konsument wychodzi i kupuje nowy plastik z nową zawartością. Ten ciągły cykl jest częściowo przyczyną ogromnej ilości odpadów plastikowych, z którymi mamy do czynienia. Nie tylko to, ale również mikroplastik pochodzący z wielu produktów kosmetycznych jest niezwykle szkodliwy dla środowiska, o czym już czytałaś. Powodem tego jest to, że cząsteczki mikroplastiku są bardzo małe – zbyt małe, aby mogły być odfiltrowane przez oczyszczalnie ścieków, do których spływają ścieki po wzięciu prysznica lub umyciu rąk. Oznacza to, że każdy prysznic z produktami kosmetycznymi zawierającymi mikroplastik sprawia, że pewna ilość plastiku trafia do naszych oceanów. Każdy, kto myśli, że nie ma to żadnych konsekwencji dla przeciętnego konsumenta, jest w błędzie. Małe cząsteczki wiążą ze sobą toksyny, jak np. gąbki, a rozkładają się bardzo powoli. Konsekwencją tego jest nie „tylko” to, że 135 000 ssaków morskich i milion ptaków morskich umiera co roku z powodu mikroplastiku i tworzyw sztucznych, ale także to, że my, ludzie, połykamy szkodliwe substancje poprzez spożywanie jadalnych ryb czy owoców morza – zjadamy śmieci, które sami wyprodukowaliśmy i wyrzuciliśmy.

Kto sam wytwarza kosmetyki naturalne, oprócz wielu innych korzyści, ma także tę jedną, która wiąże się z pozytywnym wpływem na środowisko: nie używa już plastiku jednorazowego użytku. Robiąc własne kremy, szampony i tym podobne, możesz je

przełożyć do własnych słoików i pojemniczków, które mogą być używane wielokrotnie – wypowiedz wojnę plastikowi w łazience!

Zaleta numer trzy: kosmetyki naturalne zapewniają naturalne piękno

Być może słyszałaś, że choć silikon w szamponach sprawiają, że włosy łatwo się rozczesują, są lśniąco i gładkie, to na dłuższą metę je niszczą i sprawiają, że nie są tak zdrowe, jak mogłyby być. Dobrze znany balsam do ust również niesie ze sobą swego rodzaju czynnik uzależnienia, ponieważ zwykle jest produkowany na bazie parafin. Podczas gdy te sprawiają, że nasze usta są znowu miękkie i elastyczne, są również powodem, że wrażliwa skóra szybciej się wysusza, co oznacza konieczność ponownego użycia balsamu. Czujemy się czyściej, gdy pasta do zębów lub szampon bardzo się pieni, co zawsze widzimy w reklamach. Taka wielka czapa piany na głowie też bardziej szkodzi włosom niż je pielęgnuje, bo: wszystko, co się dużo pieni, zwykle bardzo wysusza, bo nawet ostatnia ochronna warstwa sebum na skórze głowy zostaje zeskrobana. Jak więc widzisz, nie wszystko złoto, co się świeci. Dlatego o wiele ważniejsze jest, aby wiedzieć, czego naprawdę potrzebują twoja skóra, zęby i włosy, aby były zdrowe i zadbane. Aby zaspokoić te potrzeby, nie musisz używać chemikaliów ani wysoce złożonych formuł – twoja skóra, włosy i całe ciało podziękują ci w dalszej perspektywie, jeśli będziesz używać coraz więcej naturalnych kosmetyków – nawet jeśli może to oznaczać dla ciebie zmianę.

Zaleta numer cztery: kosmetyki naturalne nie zawierają chemicznych substancji zapachowych

Nierzadko na opakowaniach konwencjonalnych kosmetyków można zobaczyć ostrzeżenia o reakcjach alergicznych. Zwłaszcza chemiczne substancje zapachowe mogą powodować zaczerwienienia, obrzęki lub inne problemy skórne. Z kolei kosmetyki naturalne działają całkowicie bez chemicznych dodatków i substancji zapachowych. Oczywiście nie oznacza to automatycznie, że naturalne składniki nie mogą szkodzić – na przykład krzemionka dobrze sprawdza się jako maseczka do twarzy. Jednak wmasowana we włosy bardzo szybko wysusza kręcone. Olejek z drzewa herbacianego również ma pewien potencjał alergizujący i może wysuszać skórę. Wielką zaletą naturalnych produktów kosmetycznych jest natomiast to, że zawsze dokładnie wiesz, co się w nich znajduje. Oznacza to, że już na wstępie wyklucasz wszystkie substancje, na które można ewentualnie zareagować alergicznie i nie trzeba szukać tłumacza, aby zrozumieć, z czego składa się dany produkt, jak ma to miejsce w przypadku konwencjonalnych kosmetyków.

Zaleta numer pięć: naturalne kosmetyki możesz zrobić sama

Jest to chyba jedna z największych zalet, bo czy można sobie wyobrazić bardziej praktyczne rozwiązanie niż po prostu zrobienie własnych produktów kosmetycznych? Jak dowiesz się w kolejnych rozdziałach, nie potrzebujesz ani skomplikowanego sprzętu, ani specjalistycznej wiedzy. Nawet laboratorium nie jest konieczne do produkcji kosmetyków naturalnych – bez problemu możesz zrobić szampon, odżywkę i inne kosmetyki w kuchni. Na marginesie: jeśli samodzielnie wykonujesz kosmetyki z naturalnych składników, nie tylko chronisz

środowisko i własne zdrowie, ale także oszczędzasz pieniądze. Każdy, kto kiedykolwiek przyjrzał się bliżej cenom kremów przeciwstarzeniowych lub profesjonalnych szamponów, wie, jak szybko jeden czy drugi banknot 100 zł może wylądować w kasie drogerii. Za to robienie własnych naturalnych kosmetyków wcale nie jest drogie!

WIEDZĄC, CO JEST W ŚRODKU

Czy kiedykolwiek patrzyłaś na składniki swojego kremu nawilżającego? Jeśli tak, to czy wiesz, co oznaczają takie określenia jak: wosk mikrokrystaliczny, ftalan dibutyłu, kamfora metylobenzylidenu czy chlorek glinu? Producenci konwencjonalnych kosmetyków obiecują konsumentom absolutnie luksusowe doznania podczas stosowania produktów, znakomite efekty – ale jakimi środkami osiąga się takie rezultaty? W większości przypadków nie mamy pojęcia, z czego składa się ten czy inny produkt kosmetyczny. Nikt nie czyta wielu obco brzmiących, napisanych małym drukiem określeń z tyłu butelki szamponu czy kremu nawilżającego, pomijając fakt, że każdy nie-chemik niekoniecznie zrozumie, co oznaczają określenia, które nie zawsze potrafimy nawet wymówić. Aby przybliżyć ci, co tak naprawdę znajduje się w składzie konwencjonalnych kosmetyków, poniżej znajdziesz 10 najbardziej szkodliwych składników z rynku drogeryjnego:

Sole glinu

Nazwa INCI: Alumina, Aluminium Chloride, Aluminium Stearate, Aluminium Powder, CI77000

Sole glinu znajdują się głównie w dezodorantach. Tutaj mają mieć działanie antyperspiracyjne, czyli zapobiegają powstawaniu wilgoci

pod pachami. Jednak te sole aluminium są wchłaniane przez skórę i podejrzewa się je o sprzyjanie rozwojowi raka piersi i choroby Alzheimera. Tymczasem jednak w składach coraz większej ilości dezodorantów można przeczytać, że są one wolne od soli aluminium.

Benzofenon

Nazwa INCI: butyl methoxydibenzoylmethane oxybenzone, 4-methylbenzylidene camphor, benzophenone-1 do 4

Benzofenony są stosowane jako chemiczne filtry UV, dlatego można je znaleźć w kremach do opalania i produktach do pielęgnacji skóry. Składnik ten wraz ze swoimi pochodnymi ma działanie alergizujące, dlatego nie jest zalecany dla osób o wrażliwej skórze. Ponadto uważa się, że benzofenony wpływają na pracę układu hormonalnego oraz sprzyjają rozwojowi nowotworów.

Formaldehyd

Nazwa INCI: Triclosan, Sodium Hydroxymethylglycinate, Hexamidine Diisethionate, 2-Bromo-2-Nitropropane-1, 3-Diol, Quarternium-15

Formaldehyd jest stosowany w konwencjonalnych kosmetykach jako środek konserwujący. W rzeczywistości jednak składnik ten uszkadza florę bakteryjną skóry i podrażnia ją, w związku z tym coraz mniej producentów rezygnuje ze stosowania formaldehydu (w momencie przekroczenia stężenia 0,05% w produkcie końcowym musi to być teraz oznakowane).

Oleje mineralne, syntetyczna gliceryna i parafiny

Nazwa INCI: Mineral Oil, Petrolatum, Paraffinum, Liquidum, Paraffinum Subliquidum, Cera Microcristallina, Microcrystalline Wax, Ozokerite, Ceresin, Vaseline

Konwencjonalne składniki kosmetyczne na bazie oleju mineralnego można znaleźć w wielu produktach, takich jak balsamy, olejki, preparaty do pielęgnacji włosów czy kremy, ponieważ produkcja z ich wykorzystaniem jest tania. Jednak komponenty na bazie oleju mineralnego zalegają na skórze i zatykają pory, przez co składniki odżywcze nie mogą wykonywać swojego zadania. Ponadto substancje na bazie olejów mineralnych są szkodliwe dla środowiska, ponieważ nie mogą być degradowane, a tym samym odkładają się w środowisku i szkodzą zbiornikom wodnym.

Parabeny

Nazwa INCI: propylparaben, butylparaben, metylparaben, etylparaben, izobutylparaben, izopropylparaben

Parabeny mają działanie antybakteryjne i grzybobójcze, dlatego często są stosowane jako konserwanty w konwencjonalnych kosmetykach. Parabeny mogą jednak kumulować się w organizmie, co jest problematyczne, ponieważ podejrzewa się, że składnik ten wpływa na pracę układu hormonalnego oraz sprzyja rozwojowi nowotworów.

Ftalany

Nazwa INCI: ftalan dietylu, ftalan dietyloheksylu, ftalan di-nbutylu (DBP)

Aby krem do skóry rzeczywiście miał kremową konsystencję, w konwencjonalnych kosmetykach stosuje się środki zmiękczające, takie jak ftalany. Ponieważ jednak składnik ten jest rozpuszczalny w wodzie i tłuszczach, może być wchłaniany przez skórę i na przykład powodować zachwianie równowagi trzustki lub sprzyjać rozwojowi otyłości i cukrzycy. Ponadto uważa się, że ftalany mają silny wpływ na pracę układu hormonalnego u mężczyzn oraz ich płodność.

Emolienty

Nazwa INCI: Glikol Propylenowy, 1,2-Propanediol, 1,2-Dihydroxypropane, Methyl Ethyl Glycol (MEG), Methylethylene Glycol

Emolienty są stosowane w konwencjonalnych kosmetykach i maściach leczniczych i działają jak rodzaj humektanta*. Dzięki temu krem zachowuje elastyczność i trwałość przez długi czas. Jednak te same emolienty mogą powodować reakcje alergiczne i podrażnienia skóry oraz uszkadzać nerki i wątrobę.

Emulgatory

Nazwa INCI: PEG, PPG, Ceteareth-8, glikol polietylenowy

Gdy krem składa się tylko z wody i oleju, należy zastosować emulgator, aby oba składniki związały się ze sobą i powstała kremowa

---

* Substancji, która wiąże cząsteczki wody (przyp. red.).

konsystencja. W konwencjonalnych kosmetykach często pracuje się z PEG-ami, które nie tylko łączą składniki danego produktu, ale także sprawiają, że funkcja barierowa skóry zostaje zaburzona. W efekcie zanieczyszczenia i toksyny z otoczenia łatwiej dostają się do skóry.

Silikony

Nazwa INCI: Dimethicone, Trimethicone, Methicone, Amodimethicone, Polysiloxane

Silikony stosowane są w celu ułatwienia aplikacji i rozprowadzenia danego produktu. Ponadto sprawiają, że skóra i włosy są miękkie, i symulują efekt kondycjonowania. W rzeczywistości jednak silikony to płynne tworzywa sztuczne z laboratorium chemicznego, które tworzą szczelną warstwę wokół każdego pojedynczego włosa. Oznacza to, że składniki odżywcze nie mogą być dłużej wchłaniane i zarówno skóra, jak i włosy wysychają. Jeśli używasz na przykład szamponów z silikonami, będziesz mieć problemy podczas farbowania włosów, ponieważ bariera silikonowa utrudnia włosom wchłanianie koloru.

Surfaktanty/tensydy

Nazwa INCI: Sodium Lauryl Sulphate, Sodium Laureth Sulphate, Ammonium Lau-ryl Sulphate, Sodium Myreth Sulphate

Każdy szampon, każdy żel pod prysznic i każde mydło, które ma się dobrze pienić, potrzebuje surfaktantów. W konwencjonalnych kosmetykach są to agresywne substancje myjące i środki pieniące, które nie nadają się dla osób o wrażliwej skórze. Powodem jest to, że chemiczne surfaktanty mogą podrażniać i wysuszać skórę oraz błony śluzowe.

POWRÓT DO NATURALNOŚCI

Jak dokładnie wygląda sytuacja z kosmetykami naturalnymi? W ostatnim czasie na półki supermarketów czy drogerii, obok tych konwencjonalnych, trafia coraz więcej naturalnych produktów. Tak naprawdę w prawdziwych kosmetykach naturalnych dozwolone są tylko takie składniki, które mogą wrócić do naturalnego cyklu i które nie zanieczyszczają na długo środowiska. Oznacza to jednocześnie, że nie ma w nich żadnych chemikaliów i substancji, których nasz organizm nie zna, ponieważ nie są pochodzenia naturalnego. Jeśli uważnie przeczytałeś ten rozdział, możesz się zastanawiać, dlaczego kosmetyki konwencjonalne są nadal dozwolone i cieszą się tak dużym zainteresowaniem. Kto chciałby uszkodzić sobie trzustkę lub mieć zwiększone ryzyko zachorowania na raka tylko dlatego, że to musi być ten jeden – drogi – krem? Powodem, dla którego kosmetyki naturalne nie przyjęły się jeszcze wszędzie i tylko wydają się powoli nabierać rozpędu, są prawdopodobnie ich „wady”. Takie „wady” dotyczą głównie łatwości użytkowania. Oznacza to, że dezodoranty wyprodukowane z naturalnych składników mogą wymagać nakładania drugi raz w ciągu dnia lub że szampon producenta kosmetyków naturalnych nie pieni się tak przyjemnie, jak to widać w reklamach konwencjonalnych szamponów. Również okres przydatności do użycia kosmetyków naturalnych często nie jest tak długi jak w przypadku kosmetyków produkowanych przemysłowo. To są właśnie te aspekty, na które najprawdopodobniej zwrócisz uwagę podczas tworzenia i testowania własnych kosmetyków naturalnych. Jak już wspomniano, stosowanie kosmetyków naturalnych, zwłaszcza codzienne, wymaga pewnego przestawienia się i dostosowania się do nowych doznań związanych z ich używaniem. Jeśli jednak koniecznie

SZAMPONY W PŁYNIĘ

→ Szampon rum i piwo z lawendą ←

Do włosów normalnych

Składniki:

- ~ 5 kropli olejku eterycznego z lawendy
- ~ 1 żółtko
- ~ 1 łyżka rumu
- ~ 1 shot jasnego piwa

Przygotowanie:

1. Oddziel żółtko od białka i wymieszaj żółtko z piwem.
2. Następnie dodaj rum oraz olejek lawendowy i dokładnie wymieszaj wszystkie składniki.
3. Szampon przelej do odpowiedniego pojemnika.
4. Namocz włosy i nałóż niewielką ilość szamponu. Pozostaw szampon na włosach przez krótki czas, a następnie dokładnie spłucz.

→ Szampon rumiankowy ←

Do włosów normalnych

Składniki:

- ~ 250 g herbaty rumiankowej
- ~ 10 g mydła naturalnego

Przygotowanie:

1. Mydło naturalne zetrzyj drobno na tarce.
2. Zalej wrzątkiem herbatę z rumianku i pozwól jej krótko zaparzyć się.
3. Podgrzej herbatę rumiankową w odpowiednim pojemniku.
4. Do herbaty rumiankowej wsyp wiórki mydlane i mieszaj do całkowitego rozpuszczenia mydła.
5. Pozostaw gotowy szampon do ostygnięcia i przelej go do odpowiedniego pojemnika.
6. Szampon przechowuj w chłodnym miejscu, a przed użyciem dokładnie wstrząśnij.

→ *Maska do włosów Healing Earth* ←

Do włosów przetłuszczających się

Składniki:

- ~ ziemia lecznicza
- ~ woda

Przygotowanie:

1. Umieść ziemię leczniczą w odpowiednim pojemniku i dodaj wodę, mieszając, aż uzyskasz konsystencję do smarowania.
2. Nagrzej ręcznik i umyj włosy. Następnie przeczesz włosy grzebieniem.
3. Rozprowadź maskę na włosach równomiernie i zawiń je w ciepły ręcznik.
4. Maskę do włosów pozostaw na 30 minut, a następnie dokładnie spłucz.

→ *Maseczka do włosów z miodem i imbirem* ←

Do włosów zniszczonych

Składniki:

- ~ 5 kropli olejku eterycznego z imbiru
- ~ 1 jajko
- ~ 1 łyżka soku z cytryny
- ~ 1 łyżka oleju z orzechów włoskich
- ~ 1 łyżeczka miodu
- ~ 1 łyżka oleju z krokosza barwierskiego

Przygotowanie:

1. W odpowiednim naczyniu ubij jajko z olejem z krokosza barwierskiego i olejem z orzechów włoskich.
2. Następnie dodaj sok z cytryny oraz miód i wymieszaj wszystkie składniki.
3. Na koniec dodaj olejek imbirowy i ponownie mieszaj.
4. Nagrzej ręcznik i dokładnie rozczesz świeżo umyte włosy.
5. Maskę rozprowadź na włosach i krótko wmasuj na ich długości.
6. Owiń włosy ciepłym ręcznikiem i pozostaw maskę na 30 minut.
7. Następnie dokładnie spłucz.

→ *Migdałowo-bananowa kuracja do włosów* ←

Do włosów zniszczonych

Składniki:

- ~ 1 banan
- ~ kilka kropli olejku migdałowego

Przygotowanie:

1. Obierz banana i rozgnieć go na miazgę w misce za pomocą widelca.
2. Dodaj olejek migdałowy i mieszaj z masą bananową.
3. Nagrzej ręcznik i przeczesz świeżo umyte włosy.
4. Bananową maskę do włosów rozprowadź równomiernie na włosach i owiń je ciepłym ręcznikiem.
5. Pozostaw maseczkę na 30 minut, a następnie dokładnie spłucz.

PO SŁOŃCU

⇒ Żel przeciw oparzeniom słonecznym ⇐

Składniki:

- ~ 15 kropli Biokons Plus (naturalny środek konserwujący na bazie alkoholu fenetylowego)
- ~ 70 ml wody destylowanej
- ~ 2 g gumy ksantanowej
- ~ 40 ml żelu aloesowego
- ~ 20 kropli D-pantenolu

Przygotowanie:

1. Żel aloesowy wymieszaj z wodą, D-pantenolem i kroplami Biokons.
2. Zmiksuj masę za pomocą blendera ręcznego i stopniowo dodawaj gumę ksantanową.
3. Mieszaj masę aż do uzyskania żelowej konsystencji.
4. Przelej żel do odpowiedniego pojemnika i przechowuj w lodówce.

→ *Aloe Vera Aftersun* ←

Składniki:

- ~ 15 kropli Biokons Plus
- ~ 50 ml wody destylowanej
- ~ 2 g gumy ksantanowej
- ~ 50 ml żelu aloesowego
- ~ 5 kropli olejku eterycznego z lawendy
- ~ 15 kropli bisabololu

Przygotowanie:

1. W misce wymieszaj biokonserwanty z wodą, żelem aloesowym, bisabololem i olejkiem eterycznym z lawendy.
2. Zmiksuj masę za pomocą blendera ręcznego i stopniowo dodawaj gumę ksantanową.
3. Mieszaj, aż uzyskasz żelową konsystencję i przelej żel po opalaniu do odpowiedniego pojemnika. Przechowuj go w lodówce.

Juliane Jäger przez lata stosowała kosmetyki z drogerii, ale jej skóra i włosy cierpiały z powodu szkodliwych dodatków. Dlatego zaczęła poszukiwać zdrowszej alternatywy. Aby obniżyć koszty naturalnej pielęgnacji skóry i włosów, zaczęła przygotowywać kosmetyki sama. Zebrała wiele przepisów i wskazówek. Najlepsze znajdziesz w tej książce!

Lawendowy szampon z aloesem
Grejpfrutowy scrub cukrowy
Maseczka błotna mokka
Mydło kokosowe z awokado

Żel pod prysznic z jabłkiem
Ogórkowa kąpiel z miętą
Czekoladowe masło do ciała
Pasta do zębów z kurkumą

Skończ z urodowymi eksperymentami i poszukiwaniem odpowiednich produktów! Daj skórze odpocząć od sztucznych dodatków! Jeśli w codziennej pielęgnacji zależy ci na naturalnych i prostych składnikach, sięgnij po tę książkę. Przekonasz się, jak wiele wywołujących podrażnienia składników można łatwo zastąpić naturalnymi komponentami. Autorka pokaże ci, jak samodzielnie tworzyć kosmetyki i cieszyć się zdrową skórą oraz włosami.

W tym praktycznym poradniku znajdziesz:

- 222 proste przepisy na szampony, maski, kremy, peelingi, żele pod prysznic, pasty do zębów, kremy do golenia, a nawet ziołowe bomby do kąpieli, błyszczki do ust czy tusz do rzęs,
- listę narzędzi przydanych do tworzenia kosmetyków naturalnych,
- dokładne omówienie składników wraz z objaśnieniem ich pochodzenia i działania,
- szczegółowe receptury i instrukcje wykonania.

**Rób naturalne kosmetyki, a twoja skóra, włosy...
i portfel ci się odwdzięczą!**

Patroni:

Cena: 44,40 zł

ISBN: 978-83-8272-622-0

